

Sporta iela 14 – māja, kurā valda kopība un kārtība

Decembrī Sporta ielas 14. nama iedzīvotāji Limbažos atzīmēja savas daudzdzīvokļu mājas 50 gadu jubileju. Viņi kavējās atmiņās par to, kā tajā ienākuši, kā dzīvojuši, izaudzinājuši kuplu pulciņu bērnu un ne mazāk svarīgi – saimniekojuši. Viņi veiksmīgi izveidojuši to, ko tagad ar oficiālu terminu sauc par *mājas kopību*. Tajā ietverta ideja, ka pašiem dzīvokļu īpašniekiem jārūpējas par savu māju.

Iedzīvotāji pie svētku galda pulcējās ēkas pagrabstāvā. Tur iekārtota neliela zālīte, kurai pietāv arī svinības. Norise sākās ar nopietnu sarunu: mājas apsaimniekotājas – SIA *SP Jumis* – vadītājs Sandejs Pukšto informēja sanākušos par to, kas izdarīts 2025. gadā. Veikta teritorijas uzkopšana, apkures regulēšana, ieguldīts siltuma padeves sakārtošanā un trim dzīvokļiem nomainīts stāvvads. Turklāt kopā ar divām kaimiņmājām sakārtots piebraucamais ceļš. Tam atbalstu izdevās gūt arī no Limbažu novada pašvaldības. Ne mazāk svarīgi, ka iedzīvotāji apzinīgi maksājuši par apsaimniekošanu. S. Pukšto atgādināja, ka vēl pusotru gadu jāmaksā kredīts, kas savulaik paņemts mājas siltināšanai. Viņš cer, ka īpašnieki piekritīs apsaimniekošanas maksas nesamazināšanai pēc kredīta nomaksāšanas. Tad būs lielāka rociņa, lai veiktu nepieciešamos darbus.

– Nu jau pat Ministru kabineta noteikumi paredz, ka pēc 30 gadiem jāmaina inženierkomunikācijas. Mūsu mājai laimīgi aiziet 51. gads. Pakāpeniski jāsakārto stāvvadi, – skaidroja apsaimniekotājs. Tas iedzīvotājiem var sagādāt neērtības. No otras puses – nebūs labi arī gaidīt brīdi, kad stāvvadi būs uz sabrukšanas robežas. S. Pukšto aicina iedzīvotājus, tiklīdz tiek veikts kapitālremonts vai mainās īpašnieks, informēt apsaimniekotāju, lai varētu veikt nepieciešamos darbus, nebojājot interjeru. Šis būtu jāņem vērā arī citām mājām, ko aprūpē *SP Jumis*.

– Apsaimniekotājs var palīdzēt tikai tad, ja ir kopiena, un cilvēki grib, lai mājas labā tiku kaut kas darīts. Tad varam paveikt daudz, – spriež sarunbiedrs. Liela nozīme ir arī uzņēmīgam un darbīgam mājas vecākajam. S. Pukšto piebilst, ka šis jautājums nav vienkāršs. Mājas vecākajam nevajag daudz zināšanu par tehnisko pusi, bet vēlmi iedziļināties un komunicēt ar pārējiem īpašniekiem, kuri ne vienmēr tūlīt gatavi atbalstīt katru remontu un ieguldījumu. Ir labi, ja vecākais gatavs viņiem skaidrot un pārliecināt. Skumji esot redzēt, ka dažā mājā cilvēks, kurš ziedo laiku un enerģiju kopības labā, saņem nevis atbalstu, bet pārmetumus.

Tā sagadījies, ka Sporta ielā 14 šis uzņēmīgais cilvēks ir Sandeja mamma Māriete Pukšto. – *Esmu šajā mājā uzauzdzis*, – piebilst sarunbiedrs. – *Viņa nezina vārdu “nē”, jo uzskata – ja gribi, lai kaut kas notiktu, ir jāiet un jādara*. Arī citi klātesošie atzina, ka M. Pukšto aktivitāte bijusi nozīmīga tajā, lai sakārtotu māju un pagalmu. Paldies tika arī citiem iedzīvotājiem. Par pilsētas labāko sētnieku vienprātīgi atzīts Juris, par *kurinātāju* – Alnis, kurš regulē siltuma padevi mājai.

Jādarbojas pašiem jau kopš pirmsākumiem

Namu Sporta ielā 14, kurā ir trīs stāvi un 18 dzīvokļi divās kāpnutelpās, pagājušā gadsimta 70. gados cēla ar nolūku izmitināt tajā Limbažu mežrūpniecības saimniecības darbiniekus. Sanākušie sprieda, ka viens no iemesliem, kāpēc namā izveidojās laba saskaņa, bija tas, ka visi strādāja vienā uzņēmumā. Ēku oficiāli nodeva lietošanā 1975. gadā, bet pirmie

Iedzīvotāji sanākuši kopā uz sava Sporta ielas 14. nama 50 gadu jubilejas svinībām

Par mājas dzīvi un vēsturi stāsta albumā savāktās fotogrāfijas. Šī tapusi 08.08.2008.

iedzīvotāji ienāca jau 1974. gada nogalē. Jau tajā laikā iedzīvotājiem pašiem bija jāpieliek roka, lai no *plika* karkasa nams kļūtu par māju, kurā var dzīvot. Ļaudis vēl tagad atceras, kā pagalmā stāvēja dēļu kaudze, no kuras katrs centās atlasīt labākos. Paši apzaļumoja pagalmu, stādot kokus un krūmus. Visa iekšējā apdare bija jāveic savām rokām. M. Pukšto ar smaidu atminas, kā toreiz strādnieki prasīja olas, ko sajaukt ar sienu krāsu. Sajauca, bet nenokrāsoja. – *Atnāku, viss dzīvoklis ož pēc vanckariem*, – viņa smeja. Pieaugušie strādāja, un turpat blakus spēlējās vai gulēja ratiņos bērni. Katrā dzīvoklī bija vismaz pa vienam vai diviem. Kas tik nav piedzīvots! Ir gan smiets, gan raudāts.

Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas sākās dzīvokļu privatizācija par sertifikātiem. Sākums nebija spožs. – *Apsaimniekotājs bija firma, kas mājas labā nekā nedarīja*, – vērtē Māriete. Tad 2002. gadā mainījās likumi un mājas apsaimniekošanu varēja uzņemties pilnvarotā persona. Pienākumu uzticēja S. Pukšto. Māriete piebilst, ka uzreiz jau tas nenotika, vajadzēja trīs sapulces, līdz tika nolemts, ka pietiek runāt, ir jārikojas. Būtiski, ka pilnvarotā persona bija tiesīga mājas vārdā saņemt kredītu (ar visu īpašnieku piekrišanu). Tad varēja ķerties pie siltināšanas. – *Tik daudz, cik toreiz izmaksāja mājas siltināšana, tagad vajag tikai tehniskajam projektam vien...* – spriež M. Pukšto. Tomēr naudas vērtība tolaik bija cita, tāpēc remontus veica pakāpeniski. Vispirms tika nosiltinātas gala sienas. Toreiz iedzīvotāji tās krāsoja paši, lai ietaupītu līdzekļus. Pēc tam šādi rīkojušies vairākkārt, izmantojot pašu finansējumu un atbalstu, kas iegūts, piedaloties projektu konkursos.

– *Visinteresantākais projekts bija «Sabiedrība ar dvēseli», ko pašvaldība no 2009. līdz 2011. gadam organizēja kopā ar Nīderlandes Karalisko viršu biedrību*, – uzskata Māriete. Telpā, kurā bija sapulcē-

jušies iedzīvotāji, vēl šobrīd pie sienas karājas krekliņš ar uzrakstu *Sabiedrība ar dvēseli*. Mājas albumā ir neskaitāmas fotogrāfijas, kurās iemūžinātas kopīgās talkas. Vēl šobrīd cilvēki staigā pa tolaik likto bruģi. – *Bija arī vērtēšana, un mūsu projekts ieguva pirmo vietu pilsētā!* – atceras M. Pukšto. Startējot divos konkursos, tika izveidots rotaļlaukums. – *Arī pašvaldībai mēs varam teikt lielu paldies*, – saka mājas vecākā. No tās iegūtās atbalsta summas nav bijušas lielas, bet, liekot klāt pašu darbu, arī ar mazu naudiņu var daudz padarīt. – *Bet neviens klāt neko nenes, pašiem jāiet un jāpārlicina, ka mūsu projekts ir jāīsteno*, – teic M. Pukšto.

Atceroties bijušo un skatoties nākotnē

– *Te uzauguši abi mani bērni. Bijām laimīgi paaudze*, – spriež Daina Kalvīte. Ja tagad cilvēki bauda klusumu, tad tolaik priecājās, redzot, kā pagalmā daudzās prāvs bērnu pulciņš. Viņi kāpa kokos, reiz uzbūvēja sniega cietoksni trīs stāvos... O, un pat ierīkoja slidotavu! – *Ja paklausās, kā cilvēki dzīvo citās mājās, kur valda nesaskaņas, tad pie mums ir paradīze*. Manuprāt, kopienas sajūta ir ļoti svarīga arī visā pilsētā un valstī. Ja sākam jaukt un dalīt... Jādara viss, lai veidotu kopienu, – spriež sarunbiedre. Viņai piekrit Uldis, viens no ilggadējākajiem iedzīvotājiem: – *Tas ir tāpat kā ģimenē – ja ir satiecība, nav nekādu problēmu*. Reizēm gan pašam ir bijis savs viedoklis par dažām lietām, ko varēja izdarīt citādi. To, ka visi ne vienmēr bijuši vienisprātis, atzina arī citi iedzīvotāji. Tomēr arī kašķēties mācējuši tā, ka nonāks pie kopīga lēmuma un nepieciešamais izdarīts.

Arī Teresa Belasika šajā mājā piedzīvojusi daudz jauku brīžu. Ģimene te ienāca, kad meitas jau mācījās skolā. Sa-

Mājas atmiņu albumā ir arī avīzes Auseklis izgriezumi.

2011. gada 11. oktobrī žurnāliste Reģina Tamane rakstīja: – *Sporta ielas 14. nama iedzīvotāji bija krietni pacentusies, lai nobruģētu savas mājas pagalmu. Nama vecākā M. Pukšto un gardākās zupas talciniekiem vārītāja Helga Kudule bija patiesi priecīgas par paveikto. Konkursā iegūtie 700 eiro iecerēs īstenošanai izrādījās nepietiekami, tāpēc iedzīvotāji vēl divas reizes piemeta naudu klāt.*

Domubiedru grupa «Sporta iela 14» izmantoja iespēju Nīderlandes Karaliskās viršu biedrības konkursā startēt visus trīs gadus, tiesa, atbalstu saņemot pirmajā un pēdējā gadā. Žūrijas tikšanās ar šīs grupas pārstāvēm vienmēr bijušas ar kaut ko īpašas. Ja citviet projektu īsteno tāji pateicās par finansiālo atbalstu ieceru realizēšanā, tad Sporta ielā pateicība bija izlikta no kastaņiem uz jauniegūtā bruģa.

Māriete konkursā bija rosinājusi iesaistīties arī Avotu ielas entuziastu grupiņu un pat piedalījusies viņu talkā, īstenojot «Krāsaino sapnīti» – bērnu rotaļu laukuma izveidi. Žūrija labsirdīgi nosmējās, ka gadījumā, ja Nīderlandes fonds nolems atbalstīt projektus Limbažu novada pagastos, Tamārai gluži kā Laimas lācei cilvēku iedvesmošanai nāksies doties pa pašvaldības laukiem.

runbiedre ar smaidu spriež, ka šobrīd te visskaļākie droši vien ir viņas mazbērni. Divām meitām un dēlam kopā to ir deviņi. Tieši Belasiku ģimenei svarīgs notikums ir iemūžināts vienā no mājas albuma skaistākajām bildē. Tajā redzams, kā vecākā meita Taņa kāzu dienā ie brauc pagalmā zirga pajūgā. Bilde jau tās uzņemšanas dienā tika izprintēta un ar apsveikumu jaunajam pārim pielikta pie mājas ziņojuma dēla. Par to steigza parūpēties M. Pukšto.

Dzīve nestāv uz vietas, un pēdējos gados mājā ienākuši vairāki jauni iedzīvotāji. Starp tādiem ir Ingrida. – *Man šajā mājā ir trešais gads. Nenožēloju, ka te nopirku dzīvokli. Šeit ir kluss un tīrs. Kādu dienu jūnijā mazgāju savā 2. stāva dzīvoklī logus un skatos – zālienā izplūta sirsniņa. Tik mīli!* – uzsver Ingrida. Starp jaunajiem iedzīvotājiem ir arī Inga, kura piekrit: – *Nekur citur nav tā, kā te*. Viņas gadu un trīs mēnešus vecais dēliņš Olivers pašlaik ir jaunākais mājas iedzīvotājs. Sarunbiedre gan piebilst, ka nesen blakus dzīvoklī ienāca ģimene ar meitiņu, kura ir gandrīz Olivera vienaudze.

Linda TAURINA

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

MAF
Mediju atbalsta fonds

Par publikācijas saturu atbild projekta «Personības spēks» īstenoātāja – SIA «Izdevniecība Auseklis».
Projekta Nr. 2025.LV/RMA/1.6.1/018